

do zaželenega cilja, do slovenskega uradovanja! Sicer se ti nemški gospodje v eno mer izgovarjajo, rekoč: saj je vse dobro tako, kakor je, saj se nihče ne pritožuje, čemu bi bila ta potrata: uradovati v dveh jezikih itd. Enako besedičenje slišali smo že večkrat na lastna ušesa. Toraj slovenski župani, kolikor vas je navdušenih rodoljubov, na delo! Le složno in krepko naprej za natorne pravice našega milega naroda! Slov. župan.

Škof Strossmayer na Slatini.

Naša slovanska pregreha je nesloga. Spravila je že slovanska plemena ob krone, tirala jih že v trdo sužnost. Ta nesloga je dandanes posebno doma unkraj Sotle, pri sosedih naših — Hrvatih. Oškodila jih je že v marsičem in če se pravodobno ta rana ne zaleči, žuga jim koj z žalostno bodočnostjo. Cela Hrvaška razdeljena je v tri stranke. Vladna stranka ali madžaronska, je najmočnejša, a tudi najnevarnejša in kopa samostalni Hrvaški gotov grob; Starčevićanska, nekako radikalna stranka in pa Strossmayerjeva stranka, kateri pripadajo konservativni Obzoraši. Pred kratkim sta se pa dve poslednji stranki združili, kar je bilo silno potrebno, da se bodete tem laglje bojevali zoper madžarona. Glavno zaslugo zato imajo škof Strossmayer, ki so prvi podali Starčeviću roko v spravo. To spojenje Obzorašev in Starčevićancev mora veseliti vsakega poštenega Hrvata, a veseli tudi nas Slovence, ki nosimo v srcih svojih odkritosrčno ljubezen in sočutje do sosednih svojih bratov. Da je temu tako, pokazali so dne 24. julija duhovniki Rogaške in sosednih dekanij. Štiriindvajset duhovnikov se je zbralo na Slatini, kjer bivajo škof Strossmayer kot gost, ter se podalo pod vodstvom Rogaškega dekana in nadžupnika Svetokriškega k prevzvišenemu vladiki, da jim čestitajo k tej sijajni spravi. Gospod dekan so nagovorili škofa ter poudarjali, da jim pridemo poklanjat svojo udanost in ljubezen ter tako nekoliko zadostovat za nehvaležnost, s katero plačujejo Hrvatje-nasprotniki, posebno zaslepljeni madžaronski duhovniki, znano njihovo požrtovalnost in ljubezni polno skrb za narod hrvaški. Povedali so, da jih visoko čišla narod naš slovanski, da za njih bije srce vsakega duhovnika lavantinske škofije, ter jim želi z navzočimi še mnogo srečnih. Prevzvišeni vladika blagovolili so na to odgovoriti, da jih veseli ta sprava dveh narodnih strank, še tembolj veseli, ker se je tudi Slovenci veselimo. Vedeli so, da jih nasprotniki, mesto da bi sprevideli svojo zmoto, bodo še bolj črtili in črnili zavoljo tega koraka, a zbal so se niso dobro vedoč, da tudi Kristus, dasiravno Bog in božjo ljubezen v srcu noseč, ni mogel ustreči vsem. Povdarjali so tudi ljubezen svojo do naroda slovenskega, osobito do duhovnikov slovenskih, ki so tako edini v ljubezni do svojega naroda. In poslavljal so se škof od nas, mi od škofa, vse je bilo tako ganljivo. Ta dan ostane nam o vednem spominu. Bog ohrani Hrvatom in nam toliko ljubljenega škofa, kličemo jim vsak iz svojega kraja! Njih duh pa naj vse prešinja ter nas vspodbuja k novemu delu za sveto vero in narod slovanski!

—r—

Cerkvene zadeve.

Srebrna sv. meša v Konjicah, dne 19. julija 1893.

(Dalje.)

Za prihod bil je odločen torek 18. julij popoldne. Silna burja in vihar okoli poldneva sta nas strasila, da

ne bode nič prijetnega — vendar hvala Bogu, okoli štiri ure popoldne se zjasni in nebo pokaže svoje jasno obličje — tudi ono se je veselilo z nami, s Konjiškimi župljani. Zeljno smo se ozirali v daljavo, da bi se kmalo in kmalo prikazal hlaponček in nam prinesel mile goste. Hitro po peti uri prisopiha in tokrat nekako ponosno pridrdra v Konjiško postajo in imeli smo čast pozdraviti drage goste, preč. gg.: dr. J. Križaniča, kanonika, Antona Lacko, župnika pri Sv. Križu na Murskem polju, Francišeka Ferk, župnika pri Sv. Marjeti na Pesniči, Martina Lapuh, župnika Sv. Barbare pri Vurberku, Jan. Lenart, župnika Polčanskega, Vinka Plaskan, župnika v Zibiki, Janeza Vraz, župnika pri Sv. Florijanu pod Bočem in Jurija Žmavec, župnika na Remšniku. Tem č. gospodom jubilentom pridružili so se tudi kot gosti preč. gg. iz Maribora: kanonik F. J. Bohinc, stolni župnik nekdanji profesor, dr. Mlakar, bivši vikar Konjiški in vrli kapelnik L. Hudovernik.

Dosle pozdravila sta Konjiška gg. kapelana in potem smo se peljali med silnim gromenjem topičev v Konjiški trg proti nadžupnišču, ki se je za ta dan slovesno, praznično obleklo. Kraj ceste vsajene so bile mlade smrečke pred vhodom v dvorišče nadžupniškega dvorca stal je prav ukusno okinčan slavolok z napisom: »Ecce, quam bonum et jucundum fratres habitare in unum«. »Glejte, kako dobro in prijetno, bratje, je prebivati skupaj« (Ps. 132, 1). Nad vhodom v nadžupnišče stal je še jeden slavolok z lepim krščanskim pozdravom »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Tukaj so svoje mile sošolce pozdravili in objeli vidno ginjeni preč. gosp. nadžupnik Jernej Voh. Po kratkem odpočinku podali smo se v cerkev, katero so za to slovesnost lepo okinčale in ozaljšale pridne roke Križevskih deklet. Tukaj smo odmolili pred sv. Rešnjim Telesom sv. rožnivenec, dekleta pa so zapela med spremljevanjem orgelj več krasnih Marijinih pesmij. Cerkev pa je tudi od zunaj bila lično ovenčana. Iz mogočnega zvonika plapolale so tri velike zastave, papeževa, cesarska in avstrijska in iz visokih lin spuščen je bil lep zelen venec, ki je segal do tal. Pred velikimi vrati postavljen je bil velik slavolok s slavnosti primernim napisom: »Quid retribuam Domino pro omnibus, quae retribuit mihi?« »Kako bom povrnil Gospodu vse to, kar mi je storil?«

V prvem mraku prihitela sta še č. gg.: Blaž Cilenšek, župnik pri Mariji v Zagorji in Martin Rodošek, župnik pri Sv. Martinu za Dreto — in tako nas je bilo zbranih 11 jubilentov in več gostov, ki so se v prisrčnih zdravicah pozdravljali in pripovedovali dogodke minulih 25 let. Tega večera naredila je godba iz bližnjih Zreč podoknico in Konjiški domačin umetalni ogenj, ki je naredil gledalcem, posebno mladini veliko radosti in veselja. Večerni zrak pa je pretesala močna strelba in oznanjevala srečnim Konjiškim faranom in sosednim župnijam ter odmevala na zelenem Pohorju, da se v Konjicah pripravljajo za neko posebno svečanost.

Cerkev Matere Milosti v Mariboru.

Benedicti erant, qui aedificaverint Te.
Tob. XIII. 16.

Velika in redka svečanost se bode obhajala 10. avgusta v Mariboru. Naš milostljivi knez in škof bodo z veliko slovesnostjo temeljni kamen položili za cerkev Matere Milosti v Mariboru. Da smo si ravno ta dan izvolili, je poglavitni vzrok, ker je 10. avgusta — dan blažene smrti veličastne device in mučenice, sv. Filumene. Ta velika in čudodelna svetnica je dobrotnikom naše cerkve že dovolj znana, saj že veliko število izmed njih opravlja šestinedeljno pobožnost v čast sv. Filumene in priporoča njenemu mogočnemu varstvu srečen izid našega bogoljubnega dela. Priskrbeli smo,

da se bo ravno ta dan t. j. 10. avgusta v Magnani na Laškem, kjer počiva sv. Filumena, na njenem oltarju sv. meša služila za srečen konec našega podvzetja, zakaj veliko delo je to, ker ne pripravlja se hiša za človeka, ampak za Boga samega. — »Blaženi, ki bodo Tebe zidali, Jeruzalem mesto Božje!« — Tako je zaklical pobožni Tobija, ko je v čudoviti krasoti in bliščobi v duhu gledal spet sezidano Jeruzalemsko mesto in njegov tempelj. Nam sicer prihodnost cerkve Matere Milosti ni odkrita, vendar smemo zaupati, da bode preblazena devica Marija, Mati Milosti, velike milosti delila posebno tistim, naj so se živi ali že pokojni, ki so s svojo pobožno molitvijo in milodari pripomogli, da se njena cerkev srečno dokonča. Daj mili Bog, da bi se preroške besede pobožnega Tobija nad vsemi našimi dobrotniki izpolnile in bi mi smeli zaklicati: Blaženi bodo, ki bodo Tebe zidali, cerkev Matere Milosti v Mariboru!

Vse po Mariji! Vse z Marijo!

Vse v Mariji! Vse za Marijo!

Boldogasszony na Ogerskem, 2. avg. 1893.

P. Kalist Heric iz reda sv. Frančiška.

Gospodarske stvari.

Pomanjkanju krme, kako se opomore?

Dandanes je pač že malo gospodarjev, ki bi se ne pritoževali, da pomanjkuje krme. Vsak se že boji zime in prve spomladi v svesti, da ne bo izhajal za svojo živino. Moral si bo krme še le tedaj dokupiti, kedar mu je zmanjka, ali par glav iz hleva oddati, če noče, da bi žival stradala in se preveč poslabšala. A ne kaže ni eno, ni drugo. Brž ko je pomanjkanja krme pred pragom, poskoči hitro cena, če se hočeš z njo preskrbeti. Da bi se hlev zavoljo pomanjkanja krme spraznil, to tudi ne kaže in tega tudi ne bo treba, če gospodar o pravem času pomisli na zimo. Ni ne brez najmanjše važnosti vprašanje, kako bi se prišlo v okom takim in enakim zadregam. Če pa kmetovalec le malo pomisli, uvidel bo, da se že da krma o pravem času in v obili meri pripraviti. Posebno letos, ko se kaže, da bo slaba s krmo, naj bi se ravnal vsak gospodar po znanih načelih, za katera pa se le tako redko mara:

1. Štedi s krmo vedno in povsod.
2. Štedi posebno krmo za zimo ter polagaj, dokler mogoče, z zelenjem in pazi, da se ti dobro ohrani.
3. Preskrbi se s krmo, dokler še cena ni previsoka.

Pred vsem drugim važno je prvo načelo za gospodarje vsake vrste. A s krmo štediti ni živini krmo pritrjavati. Kdor le na to pazi, da se kar nič od krme ne pogubi in sicer brez haska na ta ali oni način, bode pritržil, da tudi manje krme pametno in pazljivo porabljenega toliko izda, kakor večji kupi, ako se ni pazljivo polagalo, ampak se krma raztrosila po hlevu in na potu iz polja.

Pa čemu bi to kmetovalcu razlagal, da naj pri krmljenju pazi tudi na najmanjše stvari? Ker je že navada taka, da se nabašajo jaslji, da so zvrhane, seveda dokler je zelene krme v obili meri. Kaj pa bo s krmo? Nekaj je bode seveda živina spravila, precejšnji del pa je bode po tleh raztrošene, ki pride seveda takoj med steljo in v gnoj, ne da bi se prej prišla v želodec živalij in ji kaj koristila. A tudi v jasljih ostane veliko krme, ki se tudi ne porabi, kakor bi se imela. Hlapec ali dekla ne čaka dolgo, ampak pomeče še to krmo živini pod noge. Ali pa ni to največja potrata! To so le malen-

kosti, bo ta ali oni porekel; a to niso malenkosti. Ko bi kmet malo premislil ali preračunal, koliko izvrstne krme se v celem času krmljenja z zelenjem na ta način potratil, bi se pač začudil.

Pa tudi s premlado travo ali deteljo krmiti je ne-spametno, ker se take klaje veliko več porabi, kakor če je dorasla. Mleka ne bo v večji meri, ne boljše kakovosti, če mlado krmo polagaš. Najboljše seveda kmet stori, če prideva zeleni krmi nekaj slame. S tem prihrani si precej sena ali detelje za suho, a mleko ne trpi nobene škode radi pridejane rezanice. Lahko rečeno, težje storjeno! Hlapec in dekla bi le rajši krmila samo zeleno travo in deteljo, kakor se prinese iz njive. Že to ni prav, če se detelja ali celo dolga trava cela namaši v jasje, ker jo živina, otepajoč se za muhami, tem ložje raznaša. Pa gospodar mora skrbeti, da mu družina ne potratil preveč klaje. Zatrti naj se torej poslom, da ne štedijo preveč slame za zimo, temveč da jo pridno med zelenje mešajo.

Opomniti je tudi, da slama nikakor ni najboljša stelja, ker se le slab gnoj dobi; več je torej hasna, če se živini polaga.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 4. avgusta v Šentilji pri Gradiču; pri Sv. Petru pod Sv. Gorami. Dne 5. avgusta v Loki, na Ptuji. Dne 7. avgusta pri Novi cerkvi. Dne 10. avgusta v Celji, v Lučanah, v Podčetrtku, pri Sv. Lovrenci na Dravskem polju, v Radgoni in v Slov. Gradci.

Dopisi.

Iz Maribora. (Dijaška kuhinja.) Za ponedeljek, dne 17. julija t. l. bil je sklican občni zbor dijaške kuhinje v čitalnične prostore. Prišlo je pa premalo udov in zato se je moral napovedani občni zbor na osem dni pozneje, t. j. na pretečeni ponedeljek sklicati. Pa tudi takrat se ni posebno veliko prijateljev zbralo. Zanimivemu poročilu g. predsednika povzamemo, da je društvo hranilo 46 dijakov — četvero iz c. kr. učiteljskega — druge iz c. kr. gimnazije. Devet jih je hodilo obedovat vsaki dan, dva po eden, šest po dva, ostali pa po tri ali več dni, tako, da je bila miza dijaške kuhinje vsaki dan povprek za 25 dijakov pokrita. Izdalo je društvo 916 gl. 23 kr. in še ostaja za prvo nujno silo 45 gl. 39 kr. V kratkih potezah na to g. predsednik slika budo marsikaterega vrlega, pridnega, nadarjenega mladeniča, ki bi zaslužil izdatno podporo od dijaške kuhinje. Zato je prošni vsak rodoljub in vsak, kdor ljubi našo mladino, naj položi svoj dar, veliki ali mali, na mizo »dijaške kuhinje« — sprejeli bomo pa s hvaležnim srečjem vse, s čimer zamoremo stradalajoči mladini pomagati — denar, žito, krompir, maslo itd. — Le vrlo donašajte, rodoljubni Slovenci in vse bomo obrnili v prid naše mladine! Pri sledeči volitvi bili so voljeni v odbor gg. kanonik dr. Križanič, kanonik dr. Pajek, ravnatelj in profesor bogoslovja, dr. Mlakar, magister Feliks Ferk, dvetnik dr. Jernej Glančnik, knezoškofijski tajnik Majcen in stolni kaplan Kavčič. Odbor si je na to izvolil g. kanonika dr. Križaniča zopet svojim predsednikom, g. magistrja Feliksa Ferka, podpredsednikom, g. ravnatelja in prof. dr. Mlakarja, denarničarjem in g. Majcena, tajnikom.

Iz Čadrama. (Prošnja.) Kakor je že mnogim znano, ustanovili smo v Čadramu »bralno in gospodarsko društvo«, »Sloga« po imenu. Pravila povzeta so iz pravil društva »Kmetovalec« v Gotovljah, katera nam je na našo prošnjo društvo poslalo. Bodi mu na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala! Zato imamo tudi